

فقه اسلامی؛ نظام‌نامه‌ای برای تحقق کرامت انسانی

در کرامت انسانی مورد نظر اسلام خداوند انسان را گرامی و مکرم خلق کرده، سپس پایداری این کرامت را بر عهده خود انسان قرار داده است تا قدر کرامت خود را بداند و خود را به تکامل و سعادت اخروی برساند.

آیت‌الله ممدوحی با اشاره به آیه «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ» تأکید کرد: در کرامت انسانی مورد نظر اسلام خداوند انسان را گرامی و مکرم خلق کرده، سپس پایداری این کرامت را بر عهده خود انسان قرار داده است تا قدر کرامت خود را بداند و خود را به تکامل و سعادت اخروی برساند.

آیت‌الله حسن ممدوحی، عضو مجلس خبرگان رهبری، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) در رابطه با ارتباط فقه و حقوق بشر اظهار کرد: فقه اسلامی دقیقاً به معنی رعایت حقوق انسان است و این مسئله به طور کلی فقه شیعه را در بر می‌گیرد چه در بحث طهارت و صلاة و چه در دیگر ابواب فقه مانند حج و جهاد و امر به معروف و نهی از منکر و ... زیرا تمام دستورات فقه اسلامی و آموزه‌های مکتب تشیع در راستای حقوق انسانی است.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه در ادامه تصریح کرد: آموزه‌هایی که شارع مقدس برای انسان مقرر فرموده برای این است که بشر بتواند هم در دنیا و هم در آخرت زندگی سالمی داشته باشد؛ زیرا نگاه اسلام به انسان تنها نگاه يك بعدی و دنیوی نیست و در همین امتداد، تمامی آموزه‌های اسلامی با غایتی دویچه که هم زندگی در این دنیا و هم در آخرت را نگاه می‌کند، به ما ابلاغ شده است.

وی با اشاره به مبحث احکام قضا در اسلام ابراز کرد: اسلام مترقی‌ترین احکام را داراست؛ خصوصاً در باب قضا و شهادت که یکی از ابواب فقهی اسلام است، در همین رابطه مطلبی در کنگره لاهه مطرح شد مبنی بر اینکه تمام مطالب و مواردی که در مکتب‌های حقوقی بیان شده است، در اسلام نیز به نوعی بیان شده است اما مکتب حقوقی دین مبین اسلام هیچ يك از احکام و مبانی قضایی خود را از مکتبی دیگر اقتباس نکرده و کاملاً مستقل است.

آیت‌الله ممدوحی تأکید کرد: اعلامیه حقوق بشر سندی برای جسارت به انسان است؛ زیرا انسان را به شکل حیوان و موجودی که تنها می‌خورد و می‌خوابد، تصور کرده است. این نگاه غرب به انسان جسارتی بزرگ علیه بشریت است؛ زیرا حقیقت انسانیت انسان در آن دیده نشده است.

عضو مجلس خبرگان رهبری عنوان کرد: تنها فقه پویای اسلامی است که بشر را در يك نقطه ایده آل نگاه کرده است و برای انسان واقعیتی ابدی و زندگی جاوید تصور کرده است و انسان را سرور کائنات تعریف کرده است.

وی با اشاره به آیه «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ» تأکید کرد: کرامت انسانی که در اسلام آمده است و در قرآن با این آیه بیان شده است به این معنی است که خداوند انسان را گرامی و مکرم خلق کرده است، سپس پایداری این کرامت را بر عهده خود انسان قرار داده است که قدر کرامت خود را بداند و خود را به تکامل و سعادت اخروی برساند نه اینکه این کرامت ذاتی هر انسان باشد.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه ادامه داد: اعتبار کرامت انسانی در هنگام خلقت انسان در مقابل دیگر موجودات و مخلوقات الهی است؛ چرا که هیچ موجودی قابلیت تکامل‌پذیری را به جز انسان ندارد به طوری که انسان می‌تواند به تمامی احوال خود علم پیدا کرده و در راستای قرب الهی به تکامل و سعادت برسد.

آیت‌الله ممدوحی در مورد احکام حدود اسلامی ابراز کرد: حدود در اسلام حکم جراحی را دارد، به این معنی که مثلاً اگر چشمی در بدن انسان سرطانی شد نمی‌توان گفت اصل بدن انسان فاسد است بلکه باید آن چشم را جراحی و مداوا کرد، حدود اسلامی نیز به همین منظور سه خاصیت دارد؛ اولین خاصیت آن تأدیب شخص گناهکار است، دوماً اینکه عضو فاسدی از بدنه اسلام و مسلمین اصلاح می‌شود و ثالثاً تأدیب و اخطار به دیگران است که نباید وارد چنین جریاناتی شوند که موجب حد خوردن است اسلام می‌فرماید: اجرای يك حد، از چهل روز بارتدگی برای مردم جامعه بهتر است، اگر يك حکم الهی را جاری کنند و يك حد را در برابر چشم مردم اجرا کنند، برکت آن برای جامعه، از اینکه چهل شبانه روز باران ببارد، بیشتر است، چرا که اجرای حد، از گسترش مفاسد جلوگیری می‌کند.

وی اضافه کرد: اسلام با آوردن احکام حدود در صدد این است که مسلمانان با خواست و اراده خود گناه مرتکب نشوند و با انذار، راه صحیح را انتخاب کنند و از آنجایی که اسلام می‌داند انسان‌ها چنین گناهانی مرتکب را می‌شوند حدود را برای بازدارندگی و برای

جلوگیری از گناهان بزرگ پیش‌بینی کرده است، اگر این قوانین کیفری وجود نداشت، فساد آنچنان در جامعه گسترش می‌یافت که دیگر جایی برای حرکت بشر دوستانه داوطلبانه در جامعه باقی نمی‌ماند.

عضو مجلس خبرگان رهبری تأکید کرد: اینکه غرب در عرصه اجرای حدود اسلام را زیر سؤال می‌برد و ضد حقوق بشر می‌خواند نباید دغدغه ما باشد؛ زیرا دشمن همیشه بهترین نقاط مثبت را مورد اشکال قرار می‌دهد و همیشه در صدد تخریب نکات مفید و نقاط قوت هستند و الا در واقع خودشان هم می‌دانند که احکام حدود یکی از ناب‌ترین مؤلفه‌های اسلام است.

آیت‌الله ممدوحی در خاتمه تأکید کرد: شاهد این قضیه این است که وقتی صهیونیسم خود را منتسب به دین یهودی می‌داند که متعلق به بیش از سه هزار سال پیش است، مرتجع نیست؛ اما اسلامی که برای کمتر از هزار و پانصد سال پیش است مرتجع و ضد تجدد است و از این طریق احکام و حدود اسلام را که از نقاط قوت و مثبت اسلام را زیر سؤال می‌برند و در پی تخریب آن هستند.